

Οι πολιτικές εξελίξεις βάζουν στην κατάψυξη έργα και διαγωνισμούς

Εντονος προβληματισμός από την απόφαση της περιφερειάρχη Ρένας Δούρου να ακυρώσει τέσσερις διαγωνισμούς για τα σκουπιδιά - Το εγχώριο επιχειρείν θεωρεί την απόφαση αρνητικό δείγμα γραφής για το μέλλον, ενώ οι επενδυτές ζητούν σταθερότητα και συνέχεια στις αποφάσεις του Ελληνικού Δημοσίου ανεξαρτήτως κυβέρνησης

Καθυστερήσεις σε νευραλγικούς διαγωνισμούς του Δημοσίου που αφορούν υποδομές και ακίνητα φέρνουν οι εξελίξεις των τελευταίων ημερών, την ίδια στιγμή που οι ιδιώτες επενδυτές κρούουν για μία ακόμη φορά τον κώδωνα του κινδύνου και ζητούν σταθερότητα και συνέχεια στις αποφάσεις του Ελληνικού Δημοσίου ανεξαρτήτως πολιτικών συνθηκών. Το μεγαλύτερο πλήγμα από τις εξελίξεις των τελευταίων ημερών φαίνεται ότι δέχονται οι πολυσυζητημένες αποκρατικοποιήσεις, με ουκ ολίγα projects, που ούτως ή άλλως παρουσίαζαν καθυστερήσεις, να τίθενται τώρα εν αμφιβόλω και να πηγαίνουν ακόμη πιο πίσω. Την ίδια στιγμή, ως αρνητικό και άκρως ανησυχητικό δείγμα γραφής από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου εξέλαβε το εγχώριο επιχειρείν την (αναμενόμενη) απόφαση, την περασμένη εβδομάδα, της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής - ΕΔΣΝΑ, με βάση και την εισήγηση της πρόεδρου του και περιφερειάρχη Αττικής **Ρένας Δούρου**, να ακυρώσει τους τέσσερις εν εξελίξει διαγωνισμούς για την κατασκευή αντίστοιχων μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων στην Αττική μέσω Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). «Πέρα από τις αποφάσεις ακυρώσεων -που είναι και οι πιο εύκολες- θα πρέπει να υπάρχουν ταυτόχρονα αποφάσεις και προτάσεις συγκεκριμένων ενεργειών, ειδικά όταν πρόκειται για έργα νευραλγικής σημασίας όπως τα απορρίμματα της Αττικής, θέμα που σέρνεται κυριολεκτικά από το 2000 και έχει περάσει από 40 κύματα, είτε αυτά λέγονται δικαστικές προσφυγές, είτε Συμβούλιο της Επικρατείας», ανέφερε χαρακτηριστικά στο «business stories» μεγαλοστέλεχος που παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις στις ΣΔΙΤ.

Ποια έργα μπλοκάρονται

Μεγάλα ερωτήματα προκύπτουν στην αγορά αναφορικά με τους διαγωνισμούς που τρέχει το Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ): τόσο γι' αυτούς που βρίσκονται σε εξέλιξη όσο και γι' αυτούς για τους οποίους έχουν υπογραφεί ήδη οι σχετικές συμβάσεις αλλά έχουν προκαλέσει ουκ ολίγες αντιδράσεις (βλ. την έκταση των 6.200 στρεμμάτων του παλιού αεροδρομίου του Ελληνικού με ανάδοχο τη Lamda Development και τη συμμετοχή Ξένων επενδυ-

τών). Κι αν με την τελευταία μεγάλη συναλλαγή για την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης και λειτουργίας των 14 περιφερειακών αεροδρομίων για 40 χρόνια στο σχήμα των Fraport AG - Sntelntel Ltd «το ύψος των συναλλαγών που έχει ολοκληρώσει μέχρι σήμερα το ΤΑΙΠΕΔ θα ανέρχεται σε 7,7 δις. ευρώ», όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, στην τελευταία έκθεση του Δεκεμβρίου για τα πεπραγμένα του Ταμείου μεγάλο μέρος των κεφαλαίων αυτών είναι στη θεωρία, αφού «τα συνολικά έσοδα από τη σύσταση του ΤΑΙΠΕΔ ανέρχονται σε 3 δις. ευρώ», όπως επίσης αναφέρεται στην έκθεση για τα πεπραγμένα του οικονομικού έτους 2013-2014.

Η ολοκλήρωση της συναλλαγής για τα περιφερειακά αεροδρόμια αναμένεται βάσει χρονοδιαγράμματος εντός του πρώτου τριμήνου του 2015, οι Κασσάνδρες ωστόσο ήδη προεξοφλούν καθυστερήσεις. Καθυστερήσεις όμως προεξοφλούνται και για τους εν εξελίξει διαγωνισμούς, όπως για τις εκτάσεις γύρω από το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας και τη μαρίνα Φαλήρου, τα δύο τουριστικά ακίνητα στο Ποσειδί και την Κασσάνδρα στη Βόρεια Ελλάδα, το Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο Μαρκοπούλου κ.ά.

Επιπλέον, μέσα στον Ιανουάριο είναι προγραμματισμένες και νέες ηλεκτρονικές δημοπρασίες για μικρότερα δημόσια ακίνητα μέσω του www.e-publicrealestate.gr. Ωστόσο ήδη οι προγραμματισμένοι διαγωνισμοί του «ασταθούς», λόγω του αβέβαιου πολιτικού σκηνικού, Δεκεμβρίου μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας δεν είχαν την αναμενόμενη ανταπόκριση, αφού το ενδιαφέρον των επενδυτών ήταν σαφώς μειωμένο σε σύγκριση με άλλους αντίστοιχους διαγωνισμούς. «Αφενός μπορεί τα ακίνητα να μην ήταν τόσο ελκυστικά, αφετέρου όμως είναι πολύ πιθανό οι επενδυτές να εμφανίστηκαν συγκρατημένοι ακριβώς λόγω της πολιτικής αβεβαιότητας από τις αρχές του μήνα», αναφέρουν πηγές του εγχώριου real estate και συμπληρώνουν: «Ειδικά οι Ξένοι επενδυτές, οι οποίοι τους τελευταίους μήνες είχαν στρέψει το ενδιαφέρον τους στην Ελλάδα ακριβώς λόγω της μεγάλης πτώσης των τιμών, υπαναχωρούν τώρα προτιμώντας, στην καλύτερη περίπτωση, να θέσουν εαυτούς σε αναμονή ή ακόμη και να γυρίσουν την πλάτη στην εγχώρια αγορά».

Στα πολυσυζητημένα έργα που μπλοκάρονται και πάνε πίσω περιλαμβάνεται το μεγάλο project της δημιουργίας της Αθηνναϊκής Ριβιέρας μέσω του ειδικού φορέα Παράκτιο Αττικό

ΤΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΙΑΣ ΣΟΥΚΗ

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥΣ ΜΗΝΕΣ ΕΙΧΑΝ ΣΤΡΕΨΕΙ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΤΩΣΗΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ, ΥΠΑΝΑΧΩΡΟΥΝ ΤΩΡΑ ΠΡΟΤΙΜΩΝΤΑΣ, ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ, ΝΑ ΘΕΣΟΥΝ ΕΑΥΤΟΥΣ ΣΕ ΑΝΑΜΟΝΗ Η ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΝΑ ΓΥΡΙΣΟΥΝ ΤΗΝ ΠΛΑΤΗ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ

Η ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΩΝ τεσσάρων διαγωνισμών ΣΔΙΤ για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Αττική από την περιφερειάρχη Ρένα Δούρου προβληματίζει ως προς το μέλλον μεγάλων έργων που έχουν προγραμματιστεί

Μέτωπο, το οποίο ούτως ή άλλως βρίσκεται πίσω με βάση τον αρχικό σχεδιασμό (ο.σ.: ήταν από τις πρώτες εξαγγελίες της κυβέρνησης του κ. **Αντώνη Σαμαρά**) λόγω των καθυστερήσεων στη μεταβίβαση των 20 δημόσιων ακινήτων συνολικής έκτασης 3,6 εκατ. τετραγωνικών μέτρων στην περιοχή. Το νοικοκυρέμα των δημοσίων εκτάσεων, από το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας μέχρι τον ναό του Ποσειδώνα στο Σούνιο, φαίνεται ότι θα περιμένει ακόμη για πολύ, ειδικά σε μία περιοχή-φιλέτο με ουκ ολίγες αυθαιρέσιες και καταπατήσεις ιδιωτών.

Το αντίστοιχο συμβαίνει και με παραλιακά ακίνητα που βρίσκονται κυρίως στην ομπρέλα της Εταιρείας Ακινήτων του Δημοσίου -και όχι μόνο-, όπου αυτή τη στιγμή παραμένουν ιδιώτες, με ουκ ολίγα χρωστούμενα στο Δημόσιο, από εισφορές σε δήμους μέχρι και μισθώματα, όπως συμβαίνει στα περίεργα των μαρινών Αλίμου και Βουλιαγμένης. Ειδικά στο μέτωπο της ΕΤΑΔ, πέραν των ακινήτων-φιλέτων που θα παραμείνουν κι άλλο στην αναμονή προς αξιοποίηση, μπλοκαρισμένος παραμένει αυτή τη στιγμή ο πιο σημαντικός διαγωνισμός που αφορά το Ξεκαθάρισμα των δημοσίων ακινήτων. Πρόκειται για τον διαγωνισμό που είχε προκηρυχθεί μέσα στο καλοκαίρι από την εταιρεία, συνολικού ύψους άνω των 6 εκατ. ευρώ, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών διενέργειας τεχνικών και νομικών ελέγχων σε 3.000 ακίνητα του Δημοσίου, εντοπισμού των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης προς αξιοποίηση και υλοποίηση των ενεργειών αυτών σε 1.000 από αυτά. Στον εν λόγω διαγωνισμό κατέβηκαν συνολικά 23 ενδιαφερόμενοι από τον χώρο των συμβούλων, των τραπεζών κ.τ.λ., όπως η Deloitte, η PricewaterhouseCoopers, οι όμιλοι Πειραιώς, Eurobank κ.ά. Ο ρόλος του συμβούλου εν προκειμένω κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικός, δεδομένου ότι εν πολλοίς αυτός θα υποδείξει τα ενδεδειγμένα μοντέλα αξιοποίησης της λιμνάζουσας ακίνητης περιουσίας που αριθμεί, μόνο για την ΕΤΑΔ, περί τα 72.000 δημόσια ακίνητα σε όλη την Ελλάδα.

Η διαχείριση των απορριμμάτων

Στον πολυσυζητημένο, τα τελευταία χρόνια, τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων, η σημαντικότερη εξέλιξη αφορά στην ακύρωση την περασμένη εβδομάδα των τεσσάρων διαγωνισμών ΣΔΙΤ για την Αττική και έχουν να κάνουν με τις μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων απορριμμάτων στη Δυτική Αττική (Φυλή και Ανω Λιόσια) και την Ανατολική Αττική (Γραμματικό και Κερατέα), οι οποίοι βρίσκονταν στο στάδιο του ανταγωνιστικού διαλόγου. «Οι σχεδιασμοί των ΣΔΙΤ για τις τέσσερις μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων απορριμμάτων δεν είναι μονόδρομος», δήλωσε σχετικά η κυρία Δούρου, μιλώντας επιπλέον για αδιαφάνεια, επιβάρυνση των δημοτών με τα τέλη και

Νέα καθυστέρηση για το αεροδρόμιο στο Καστέλι

Ενας ακόμη διαγωνισμός που συζητείται έντονα εδώ και αρκετά χρόνια -οι περισσότεροι θυμούνται τις εξαγγελίες Σουφλιά όταν ήταν υπουργός ΠΕΧΩΔΕ επί κυβέρνησης Κώστα Καραμανλή- και πάει πίσω με παρατάσεις επί παρατάσεων είναι αυτός για το αεροδρόμιο του Καστελίου. Η τελευταία προθεσμία για την υποβολή των τεχνικών και οικονομικών προσφορών λήγει τον ερχόμενο Φεβρουάριο - και μάλιστα σε ένα έργο για το οποίο υπάρχει εκπεφρασμένο ενδιαφέρον και από τους τρεις μεγαλύτερους εγχώριους κατασκευαστικούς ομίλους (Ελλάκτωρ, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, J&P Αβαξ) σε σύμπραξη με ισχυρά ονόματα των διεθνών κατασκευών, όπως οι Vinci, ACS και Bouygues. Ακριβώς αυτό, το ενδιαφέρον δηλαδή μεγάλων ονομάτων, είναι και το θετικό για τον εν λόγω διαγωνισμό, για τον οποίο οι φορείς της Κρήτης ευελπιστούν ότι θα προχωρήσει - έστω και με ανοιχτό το ενδεχόμενο

μιας νέας παράτασης λόγω των πολιτικών εξελίξεων. Κι αυτό γιατί τόσο η συγκυβέρνηση Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ όσο και η αντιπολίτευση έχουν εκφραστεί θετικά για το εν λόγω έργο, με ένα αντικείμενο άνω των 800 εκατ. ευρώ. Ο χρόνος παραχώρησης είναι 35 χρόνια (συμπεριλαμβανόμενης και της πενταετούς περιόδου κατασκευής) και η χρηματοδοτική συμβολή εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου είναι 220 εκατ. ευρώ, ώστε να εξασφαλιστεί η ύπαρξη ανταγωνιστικών τελών προκειμένου να μην υπάρξει επιβάρυνση στους χρήστες.

Στους κατασκευαστές, πάντως, οι εκλογές έχουν φέρει μεγάλο πονοκέφαλο, αφού εκτός των παραχωρήσεων και των ιδιωτικών έργων ζήτημα προκύπτει συνολικά και στο κομμάτι των δημοσίων έργων. Όπως χαρακτηριστικά επισήμανε ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ) Ζαχαρίας Αθουσάκης, τα έργα μπαίνουν συνολικά στο ψυγείο, δεδομένου ότι είναι από τις ελάχιστες φορές κατά τις οποίες οι εκλογές γίνονται τον πρώτο μήνα του έτους, όταν η εκάστοτε κυβέρνηση προγραμματίζει πληρωμές και διαγωνισμούς για το επόμενο δωδεκάμηνο.

προβάλλοντας το επιχείρημα ότι το σχέδιο κατασκευής τους είναι ασύμβατο με την ανάγκη ριζικής αναθεώρησης του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων, που αποτελεί προτεραιότητα για τη νέα διοίκηση της Περιφέρειας. Σημειώτεον ότι ενδιαφέρον για τα απορρίμματα της Αττικής είχαν εκδηλώσει όλοι οι μεγάλοι εγχώριοι κατασκευαστικοί όμιλοι (Ελλάκτωρ, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, J&P Αβαξ, ΜΕΤΚΑ, ΙΝΤΡΑΚΑΤ), αλλά και σχήματα μικρότερων εταιρειών.

Σε καλύτερη μοίρα φαίνεται να είναι οι πέντε ΣΔΙΤ για τα απορρίμματα σε άλλες περιοχές ανά την Ελλάδα, με τη συνολική αξία των συμβάσεων κοντά στα 350 εκατ. ευρώ και την ακόλουθη σειρά ωριμότητας: τα έργα ΣΔΙΤ της Δυτικής Μακεδονίας, της Πελοποννήσου, της Ηλείας, των Σερρών και της Ηπείρου. Τα δύο από τα έργα αυτά, και συγκεκριμένα αυτά για τη διαχείριση απορριμμάτων στη Δυτική Μακεδονία με ανάδοχο τον όμιλο Ελλάκτωρ και στην Πελοπόννησο με ανάδοχο την ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, οδεύουν προς έγκριση από το Ελεγκτικό Συνέδριο μετά τις γιορτές, μέσα στον Ιανουάριο, έχοντας κλείσει ουσιαστικά και το κομμάτι της χρηματοδότησης, όπως αναφέρει στο «b.s.» ο κ. **Νίκος Μαντζούφας**, ειδικός γραμματέας ΣΔΙΤ του υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. «Το έργο της Δυτικής Μακεδονίας θα είναι το πρώτο έργο διαχείρισης απορριμμάτων, το οποίο θα συγχρηματοδοτήσει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Η αποδοχή από πλευράς της ΕΤΕπ βοηθά και τις ελληνικές τράπεζες, οι οποίες καλούνται να λάβουν αντίστοιχες αποφάσεις χρηματοδότησης». Πράγματι, όπως αναφέρουν οι πληροφορίες, με την Alpha Bank έχει κλείσει η χρηματοδότηση για το αντίστοιχο έργο της Πελοποννήσου, ενώ η Εθνική Τράπεζα συζητεί τη χρηματοδότηση για τα έργα των Σερρών και της Ηλείας. Ειδικά για τη ΣΔΙΤ της Ηλείας, κατά τις ίδιες πληροφορίες είναι ανοιχτό το ενδεχόμενο συμμετοχής στη χρηματοδότηση και του ομίλου της Alpha Bank. «Τα συγκεκριμένα έργα ΣΔΙΤ απορριμμάτων στηρίζονται από τις τράπεζες και έχουν να κάνουν με τους τοπικούς φορείς διαχείρισης, ενώ οι τεχνολογίες που έχουν επιλεγεί είναι αυτές της κομποστοποίησης (ο.σ.: όχι της καύσης). Επιπλέον, κανένα από τα έργα αυτά δεν είναι φαραωνικού τύπου, γι' αυτό και θεωρούμε ότι θα προχωρήσουν σε αυτή τη φάση βάσει χρονοδιαγραμμάτων. Ακολουθεί το έργο ΣΔΙΤ της Αλεξανδρούπολης, για το οποίο η κατάθεση των προσφορών τοποθετείται περί τα τέλη Μαρτίου», καταλήγει ο κ. Μαντζούφας. Με τις τράπεζες διατεθειμένες να ενισχύσουν τις ΣΔΙΤ στο πλαίσιο ενός μεικτού σχήματος χρηματοδότησης, οι προϋποθέσεις για την υλοποίηση των νέων αυτών έργων θα μπορούσαν να θεωρηθούν ιδανικές ως εναλλακτική λύση στη δυστοκία χρηματοδότησης έργων μέσω ΠΔΕ.